

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-21
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:259 Sveriges inflytande över EU:s internationella bistånd

I den senaste rapporten från Expertgruppen för biståndsanalys, Biståndsanalys 2023, betonas betydelsen av Sveriges biståndsarbete inom EU och vikten av ett aktivt engagemang för att påverka unionens biståndspolitik. Under Sveriges EU-ordförandeskap första halvåret 2023 hade landet en unik möjlighet att leda och driva på viktiga utvecklingspolitiska frågor inom ramen för EU:s biståndsarbete. Rapporten visar att Sverige lyckades nå framgångar i flera centrala frågor, bland annat i att driva jämställdhets- och fattigdomsbekämpningsfrågor högre upp på EU:s agenda. Detta gjordes genom strategiskt arbete och samordning mellan svenska och europeiska prioriteringar.

Det svenska ordförandeskapet innebar också att viktiga nätverk och kontakter etablerades, och ny kunskap byggdes upp kring hur Sverige kan verka för att främja gemensamma prioriteringar inom EU:s biståndsarbete. Enligt Världsbankens rapporter har EU:s biståndspolitik varit central i unionens arbete för att främja hållbar utveckling och bekämpa fattigdom, och där har Sveriges insatser spelat en avgörande roll. Det har framför allt handlat om att säkerställa att EU:s strategier och beslut är i linje med svenska prioriteringar, såsom klimatomställning och sociala skyddsnet för de mest utsatta.

Trots dessa framgångar finns en tydlig oro för hur regeringens politik och de nedskärningar som genomförts i biståndsbudgeten påverkar Sveriges möjligheter att behålla sitt inflytande i EU:s biståndspolitik. Regeringen har först avskaffat enprocentsmålet och satt en fast summa på 56 miljarder kronor per år för biståndet. Nu har man dessutom beslutat att sänka denna fasta summa till 53 miljarder kronor. Detta riskerar att föra Sverige under FN:s rekommenderade nivå på 0,7 procent av BNI för bistånd, något som skulle vara ett tydligt avsteg från decennier av svensk politik där FN:s rekommendationer har följts och en viktig signal skickats till världen om Sveriges internationella ansvarstagande.

En sådan sänkning innebär inte bara ett minskat internationellt engagemang, utan riskerar även att försvaga Sveriges röst inom EU:s biståndspolitik och vårt inflytande över unionens utvecklingsarbete. I ett läge där världen står inför stora globala utmaningar skulle detta vara ett steg i fel riktning och riskera att urholka Sveriges ställning som en trovärdig aktör i multilaterala sammanhang.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Vilka initiativ ämnar statsrådet ta för att säkerställa att den kunskap och de nätverk som etablerades under Sveriges EU-ordförandeskap fortsatt tas tillvara och förstärks, i syfte att maximera Sveriges inflytande i EU:s biståndspolitik och verka för svenska prioriteringar som jämställdhet, fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling, trots de stora nedskärningarna i biståndsbudgeten?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann